

December 2021

LITHUANIA

MIND THE GAP REPORT FINDINGS

According to the data of the National Rapporteur on Combating Trafficking in Human Beings "Overview of the Situation of Combating Trafficking in Human Beings in Lithuania in 2020", in 2020 comprehensive assistance was provided to 208 victims or potential victims of trafficking in human beings: 112 men and 96 women. Temporary residence permits were issued to 73 persons (33 men and 40 women) who were victims of trafficking in human beings and to 21 persons (5 men and 16 women) who may have been victims of trafficking in human beings. Although these are official figures, they do not reflect the real situation in the country. Migrant women who are illegally or legally residing in the country and who have been trafficked often find it difficult to find help or dare to seek help, so the true number of all victims of trafficking remains unknown. Increasingly, those who come illegally to work or flee their home countries are at increased risk of being involved in trafficking for sexual exploitation. Migrant women who do not speak the Lithuanian language and do not know the legal situation in their country often face exploitation at work and are not guaranteed all the rights to which they are entitled, such as medical assistance, language courses, adequate pay and working hours that do not infringe on personal freedom. When faced with exploitation and injustice, migrant women are not only afraid to seek help and to complain against their exploiters at work, but they are also often unaware of organizations or institutions to which they can turn for help. Language barriers and un-updated online systems also make it difficult to find correct and up-to-date information on administrative, legal or social issues.

ACCESS THE MIND THE GAP LITHUANIA REPORT:

ENGLISH: <https://bit.ly/3MHh1vR>

LITHUANIAN: <https://bit.ly/3EOH7er>

RECOMMENDATIONS

When interviewing migrant women victims or potential victims of human trafficking, it was noted that most of the victims expect help for better integration into society - psychological, legal assistance and national (Lithuanian) language courses. It is recommended that the country should introduce standardized services and procedures for third-country nationals who are victims of trafficking in human beings, i.e., psychosocial, and legal assistance, integrating the learning of the national language. Reforms of the legal system in the field of law and order and domestic policy are also of particular importance, with the implementation of radical measures to prevent and control crime, i.e. to tackle the root causes of these phenomena in a comprehensive manner, to modernize and strengthen the systems of the law enforcement and other state institutions, to support the work of NGOs, and to dismantle the networks of criminal structures involved in trafficking in human beings and in the organization of prostitution, the organization of child abuse and the organization of commercial exploitation. To create a proactive integration mechanism, it is important to set up a system to help third-country migrants: to obtain medical assistance before acquiring social insurance, to have access to the labour market in English and other foreign languages, to modernize and integrate the education system, creating opportunities for migrant children to learn the language and general education. Public attitudes are crucial, which are shaped through education on third-country nationals, human rights, and other related topics. Without public acceptance and education, it can remain extremely difficult to create a system in which third-country migrants not only feel safe but also have every opportunity to integrate into society.

LITHUANIA LEGAL FRAMEWORK

In April 2019, the European Union recognised the Ministry of Justice of the Republic of Lithuania as the body that administers the Crime Fund and provides state-guaranteed legal aid. The Ministry of Justice of the Republic of Lithuania receives and examines applications for compensation for damage caused by violent crimes committed after 1 July 2005; provides primary legal aid, which includes legal information and legal advice provided in accordance with the law and the preparation of documents, other than procedural documents, submitted to state and municipal authorities; and provides secondary legal aid, which includes the preparation of documents, defence, and representation in court. In the absence of a clear policy concept or model for women in prostitution or trafficking in human beings in the country, or a model to guide the revision of previous or new laws, the conditions for their exploitation, abuse, violence, slavery and criminality flourish. The phenomenon of human trafficking and exploitation in Lithuania of third-country nationals and Lithuanians abroad remains threatening due to its high latency. Insufficient sustainability of social assistance and preventive measures, manifested in recidivism of trafficking or exploitation and secondary victimisation. As a result of Lithuania's accession to the 1979 Convention, the Government of Lithuania commits itself to the elimination of all forms of slavery and prostitution of women by harmonising its laws.



LITHUANIA PROJECT PARTNER

KSPSC

Klaipeda Social and Psychological Aid Centre is a non-governmental, non-profit organisation providing complex psychosocial assistance to victims of trafficking in human beings, prostitution, domestic violence (women with children, youth, families), as well as third-country nationals. The vision of the Klaipeda Social and Psychological Assistance Centre is to ensure the social and psychological safety of women, children, and all family members. To meet the social security and mental health needs of children, young people, women and families, the Centre provides professional help from specialists and trained volunteers.



Funded by the European Union's
Asylum, Migration and Integration Fund



KLAIPĖDOS SOCIALINĖS
IR PSICHOLOGINĖS
PAGALBOS CENTRAS

LIETUVA

ATOTRŪKIO ATASKAITOS IŠVADOS

Remiantis Lietuvos Respublikos nacionalinio pranešėjo kovos su prekyba žmonėmis apžvalgos "Kovos su prekyba žmonėmis situacijos Lietuvoje 2020 m. apžvalga" duomenimis, 2020 m. kompleksinė pagalba buvo suteikta 208 prekybos žmonėmis aukoms ar potencialioms aukoms: 112 vyrų ir 96 moterims. 73 asmenims (33 vyrams ir 40 moterų), nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, ir 21 asmeniui (5 vyrams ir 16 moterų), galėjusiam nukentėti nuo prekybos žmonėmis, buvo išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvoje. Nors tai yra oficialūs skaičiai, jie neatspindi realios situacijos šalyje. Šalyje nelegaliai ar legaliai gyvenančios moterys migrantės, nukentėjusios nuo prekybos žmonėmis, neretai sunkiai randa pagalbą ar išdrįsta kreiptis pagalbos, todėl tikrasis visų prekybos žmonėmis aukų skaičius lieka nežinomas. Vis dažniau atvykstantiems nelegaliai dirbti asmenims ar bėgantiems iš savo valstybių, didėja rizika būti įtrauktiems į prekybą žmonėmis seksualinio išnaudojimo tikslais. Moterys migrantės, nemokančios lietuvių kalbos bei nežinančios teisinės šalies situacijos neretai susiduria su išnaudojimu darbe bei nėra užtikrinamos gauti visas numatytas joms priklausančias teises, tokias kaip medicininė pagalba, kalbos mokymosi kursai, atitinkamas darbo užmokestis bei darbo valandos, nepažeidžiančios asmens laisvės. Susidūrusios su išnaudojimu bei neteisybe, moterys migrantės ne tik bijo kreiptis pagalbos bei apskųsti išnaudotoją darbe, bet taip pat neretai ir nežino organizacijų ar institucijų, į kurias galėtų kreiptis pagalbos. Kalbos barjeras bei neatnaujintos internetinės sistemos taip pat apsunkina galimybę rasti teisingą ir aktualią informaciją administraciniais, teisiniais ar socialiniais klausimais.

PRIEIGA PRIE ATOTRŪKIO ATASKAITOS:

ANGLŲ KALBA: <https://bit.ly/3MHH1vR>

LIETUVIŲ KALBA: <https://bit.ly/3EOH7er>

REKOMENDACIJOS

Apklausiant moteris migrantės nukentėjusias ar galimai nukentėjusias nuo prekybos žmonėmis, pastebėta, kad daugiausia nukentėję asmenys tikisi pagalbos geresnei integracijai į visuomenę - psichologinės, teisinės pagalbos bei nacionalinės (lietuvių) kalbos kursų. Rekomenduojama šalyje įtvirtinti suvienodintas paslaugas ir procedūras trečiųjų šalių piliečiams, nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis, t.y. psichosocialinę bei teisinę pagalbą integruojant nacionalinės kalbos mokymąsi. Taip pat ypač svarbiomis tampa teisinės sistemos reformos teisėtvarkos ir vidaus politikos srityje – įgyvendinti radikalias nusikalstamumo prevencijos ir kontrolės priemones, t. y. kompleksiskai šalinti šių reiškinų priežastis, modernizuoti ir stiprinti teisėsaugos ir kitų valstybės institucijų sistemas, remti Nevyriausybinų organizacijų veiklą, ardyti nusikalstamų struktūrų, kurios verčiasi prekyba žmonėmis ir prostitucijos organizavimu, vaikų prievartos ir komercinio išnaudojimo organizavimu, tinklus. Siekiant sukurti pro aktyvų integracijos mechanizmą yra svarbu sukurti sistemą, kuri padėtų asmenims, atvykusiems iš trečiųjų šalių: gauti medicininę pagalbą iki įgyjant socialinį draudimą, turėti prieigą prie darbo rinkos anglų bei kitomis užsienio kalbomis, modernizuoti bei integruoti švietimo sistemą, sukuriant galimybes migrantų vaikams mokytis kalbos ir bendrojo lavinimo žinių. Itin svarbus yra visuomenės požiūris, kurio formavimas kinta edukavimo pagalba apie trečiųjų šalių asmenis, žmogaus teises bei kitas susijusias temas. Be visuomenės palankumo bei išsilavinimo gali išlikti itin sunku sukurti sistemą, kurioje trečiųjų šalių migrantai asmenys jaustųsi ne tik saugūs, bet ir turėtų visas galimybes integruotis į visuomenę.

LIETUVA TEISINĖ SISTEMA

2019 m. balandžio mėn. Europos Sąjunga pripažino, JOG Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija administruoja Nusikalstamų veikų fondą ir teikia valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija priima ir nagrinėja prašymus atlyginti žalą, padarytą smurtiniais nusikaltimais, kurie buvo padaryti po 2005-07-01; teikia pirminę teisinę pagalbą, kuri apima teisės aktų nustatyta tvarka teikiamą teisinę informaciją ir teisinės konsultacijas bei valstybės ir savivaldybių institucijoms teikiamų dokumentų, išskyrus procesinius dokumentus, rengimą, teikia antrinę teisinę pagalbą, kuri yra dokumentų rengimas, gynība ir atstovavimas bylose teisme. Nesant šalyje aiškios politikos koncepcijos moterų prostitucijoje ar prekybos žmonėmis aukų atžvilgiu ar modelio, kurio būtų remiamasi peržiūrint ankstesnius ar kuriant naujus įstatymus, atsiranda sąlygos jų išnaudojimui, prievartai, smurtui, vergovei bei nusikalstamumui klestėti. Prekybos žmonėmis ir išnaudojimo Lietuvoje Trečiųjų šalių piliečių ir lietuvių užsienyje mąstas išlieka grėsmingu dėl didelio latentškumo. Nepakankamas socialinės pagalbos ir prevencinių priemonių tvarumas, pasireiškiantis prekybos ir išnaudojimo recidyvu, o taip pat antrine viktimizacija. Lietuvai esant prisijungus prie 1979 m. Konvencijos, šalies vyriausybė įsipareigoja panaikinti visų formų vergiją ir moterų prostituciją, suderindama savo įstatymus.



LIETUVA PROJEKTO PARTNERIS

KSPSC

Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras yra nevyriausybė, ne pelno siekianti organizacija, teikianti kompleksinę psichosocialinę pagalbą prekybos žmonėmis, prostitucijos, smurto artimoje aplinkoje aukoms (moterims su vaikais, jaunimui, šeimoms), taip pat trečiųjų šalių piliečiams. Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centro vizija – užtikrinti moterų, vaikų ir visų šeimos narių socialinį ir psichologinį saugumą. Siekdamas patenkinti vaikų, jaunimo, moterų ir šeimų socialinio saugumo ir psichikos sveikatos poreikius, Centras teikia profesionalią specialistų ir apmokytų savanorių pagalbą.

